

TYGODNIOWE WIADOMOSCI.

W Szrodę dnia 9go Maia R. 1787.

Doniesienie.

Dla uniknienia omyłek względem toczonych towarow powstających, gdyż te częścią tokarskie, częścią *Berchtoldsgadnerskie* towary nazywają się, ninieyszemi deklaruie się, że wszystkie toczone towary z drzewa, kości, rogu, lubo do tych czas pod nazwiskiem *Berchtoldsgadnerskich* towarow zostały, rownie toczonym towarom podług Patentu od 8go Marca r. t. z handlu wyłączone są, i tym sposobem traktowane być mają.

Wyimują się iednak z tąd klepki białe, i brunatne do koronek i innych robot, rurki z drzewa ktoregokolwiek gatunku, koła do przędzenia, i Pudła bez rożnicy. Ktore towary dłużey ieszce za opłaceniem cła w Taryfie wyznaczonego po 12 kr. od złotego wartości wprowadzone być mogą.

Przeciwnie zaś inne *Berchtoldsgadnerskie* towary, iako to *Flety*, lub *piszczałki*, *pufzki* na proch, *kadki* i. t. d. pod swoim własnym nazwiskiem opowiadane, i podług Taryffy ocłowane być powinny. Dań w Lwowie dnia 3go Maia 1787.

Arędy w kluczu Kozłowskiem między Buskiem i Mielatynem, na dniu 18ym tego miesiaca Maia będą licytowane, to iest z karczmami, browarami, i wolnym kurzeniem wodek, i warzeniem piwa, z Polami Sianożenciami, i Pańszczyzną. Ktoby sobie życzył, ma się referować na dzień wyznaczony na Grunt,

Rozmaite Wiadomości.

Z Wiednia dnia 28go Kwietnia: Dn. 25 tego miesiaca u Dworu C. K. akredytowany Poseł Krola Imci Sycylijskiego, *Marchese del Gallo* tu przybywszy wczoray na Lwow do *Cherzoznu* pojechał. Od JPana Konsyliarza Dworskiego *de Born* poprawiony sposob *Amalgamacji* złota i srebra, teraz także w gorach kopalnych *Ioachimstalskich* wprowadzony iest. JP. Karol *Haidinger*, Adiunkt C. K. Kabinetu naturalności Wiedeńskiego potrzebne na to budynki wystawił, iako też całą robotę dirigował, przy ktorey JP. *Röfler* Konsyliarz gor kopalnych od Czeskiego *Gubernium* wyznaczony osobliwie swoje pokazał staranie. Pierwsze odłączenie stało się z 549 Cetnarami.

mi, i tak szczęśliwie wypadło, że iak two można było przekonać się, iak terazniejszye traktowanie przewyższa dawniejsze. Za najwyższym więc Dekretem ten sposob będzie i tam używany. W *Ioachimstalu* wyrachowano, że tym sposobem rocznie na 1000 sążni dREW oszczędza się, arzenik, który pierwey z dymem odleciał, zatrzymany, i znowu użyty być może, nawet Ług od *amalgamacyi* odchodzący użyteczny będzie, i każdy Cetnar 4 zł. r. mniej kosztować będzie. W *Leytmerycu* w Czechach IP. Iozef fabrykę na maszeter letny, Nankin, kity, i inne materye założył, która już takowe towary w najpiękniejszym i najlepszym gatunku, tak co do mocy, iako też do trwałości koloru przedaie. Dawniejszy Kanclerz *Brabański JP. de Krumpipen* od Najjasniejszego Cesarza Prezydentem najwyższych Sądow obrany, które dla wszystkich *Niderlandzkich* Prowincyi ustanowione są, dnia 15go Kwietnia w ręce generalnego Guwernatorstwa Ichmsci, w przytomności C. K. pełnomocnego Ministra Hrabii *de Belgioioso* i C. K. Komisarza Barona *de Martini* przysięgę wierności złożył.

Z *Włoch*: z *Turina* donoszą o zaszłej dnia 3go Kwietnia śmierci Kardynała *Tomazza Gilini*. Urodził się dn. 5 Sierpnia roku 1718 w *Alessandria della Paglia*, mieście w Sardynskiej części *Maylandu*, pierwey został Biskupem w *Rhodus*, a potym Nuncyuszem w *Bruxelii*. Z tąd Papież, *Pius* do Rzymu go zwołał, i

nominował iego Sekretarzem *della Consulta*, a dnia 1go Czerwca 1778 kardynałem. Dzień roczny szczęśliwego panowania Papieża w 22 Lutego przypadający, dnia 9go i 10 Kwietnia w Rzymie z zwykłą okazałością był obchodzony. W *Neapole* umarł dnia 5 Kwietnia w 86 wieku roku Biskup *Tommaso Mazza z Kastel a mare*, który na końcu przez miesiący kilka wielką funkcją *Kappellano Maggiore* sprawował. Nowy wojenny okręt *Partenope*, który z *Korwetą Stabia* przez 6 Niedziel na morzu krążył, i mimo ustawicznej niepogody bez szkody utrzymał się, dnia 7go Kwietnia do *Portu Neapolitańskiego* powrócił. Teraz wydane były rozkazy na uzbrojenie okrętu wojennego *S. Giovachino* trzech *Fregat*, i *Korwety Flora* które iak skoro będą uporządzone przeciw *Korzarzom* wychodzić mają. Tym czasem krol Imśc roboty na powiększenie swoiey potęgi morskiej nie ustannie kontynuować każe.

Z *Portugalii*: Między tym i *Papieskim Dworem* zaszły spory względem nominowania *Generalnego Inkwizytora* bez wątpienia nie za długo ustana. *Papieski Nuncyusz* wszelkim sposobem starał się, o ubłaganie *Krolowey Ieymsci*, i *Iey Dworowi* nieprzyjemną *Expedycją Bully Konfirmacyiney* exkuzować. Zatem *Arcybiskup Tesalonicki* dnia 16go *Marca* powierzona sobie od *Krolowey Ieymsci* funkcją sprawować zaczął. Gdy w roku 1759 między tym *Dworem* i *Kupcem* dawniey *Generalnym Konsulem*

w Holandyi IPanem Danielem *Gildenmeester* uczyniony kontrakt względem sprzedaży Brafilianfkich Dyamentow teraz wyzedł, tedy Krolowa Ieymśc ten handel dwom Portugalfkim Kupcom Panom *Fereira* i *Iorge* puścila; ci zaś nie na wzor fwego poprzednika obowiazani są pewnę mnogość Dyamentow w wartosci 1 Miliona brać, ale tylko wyrachować się przed wyznaczoną na ten handel Komisyą, wiele w cudzych Kraiach Dyamentow przedali. Panu *Gildenmeester* zostało się na końcu fwego kontraktu iefzcze za 900,000 Krufadow Dyamentow, ktorych sprzedać nie mogł. Flota Holenderfka pod Komendą Admirala *Melwill* zostaiąca, która przez czas iaki na *Taio* na kotwicach stala do *Liworna* i innych Portow frzodziemnego Morza pod żagiel wyszła. W *Oporto* znajduje się corka Kapitana *Barcas* w 17 roku wieku fwego nie mairąca tylko trzy stopnie wysokosci, z reszty ma piękny skład ciarla, iefc żywa, do nauk zdalna, i pilna, umie wyraznie czytać, przednie pifać, i glos ma nadzwyczajnie miły.

Z Hiszpanii: Krol Imsć dla dania dowodu, iak bardzo starannosc i przemysk fwego ludu szacuje pewnemu *Laureano Ortiz di Paz*, ktorzy kame-ralną Fabrykę na sukno do kwitnacego przyprowadził stanu, nie tylko z dziedzictwem darował, ale też z całą iego Familią do stanu Szlacheckiego na tak długo promowował, poki ta Fabryka trwać będzie. Tym sposobem stara się Krol Imsć Szlachtę Hi-

szpaniską z przefadu od czasow iefzcze barbarzynfkich pochodzącego wypro-wadzić, iakoby kunszty zniewagą Szlacheckiego Stanu były. Ta uwaga, którą wzrastaniu przemysku, i postępkom handlu poświęca, wydaie się też z owej starannosci, którą Krol Imsć potaiemny handel gnębić stara się. ktorzy dobroczynne zamiary Dworu z gruntu podkopywa i w Hiszpanii bardziej niż w każdym innym kraju rozszerzał się. Tam bowiem potaiemni handlarze uzbroieni po kraju chodzą, i nieboią się z strażnikami komor krolewskich do potyczki przyić, codzienne prawie krwawe bywaią utarczki. Tak donofzą z *Seviglii*: że dnia 28go Marca zgraia z 180 potaiemnych handlarzow na dwie kompanie komornych żołnierzy na pomoc iefzcze mairących wydział draganow i katalonskich ochotnikow uderzyła. Potaiemni handlarze lubo wdaleko mnieyszey liczbie iednak te dwie kompanie z całą pomocą do ucieczki przymusili, i 8 Draganow, 1 ochotnika, i iednego Officjalistę złapali. Sąd potym woienny złożyli, i decydowali, aby żołnierze przyięgali, że nigdy przeciw taimnym handlarzom służyć niechcą, urzędnik zaś komorny aby zabity był, co też wykonali. Z Żołnierzy po uczynionej przyiędze wziął każdy 2 bochny chleba 4 *Lire*, i na wolność był puszczony. Iak skoro dwor dowiedział się o tym, zaraz dał rozkazy, aby licznieyszey woysko przeciw tym handlarzom wyszło. Z Portu Kartagenfkiego niedawno okręt liniowy. i iedna

dna Fregata do *Stambułu* popłynęła, a to dla przyprowadzenia Pošta Turckiego mającego do Madrytu iechać.

Z Lwowa: Nayaśniejszy Monarcha dnia 6. Maia wpoł do szostey rano po wystuchaney Mzy w Kościele Exiezuickim w dalszą ku Chersonowi puścił się drogę. Arcy Xiążę Franciszek pod czas niebytności Cezarza Imści poiedzie do Prowincyi Austryackich, a nayprzod do Czech i Morawii, i potom przez wyższą Austryę ma powrócić. W Czechach ośbliwie Fortecy *Ples* i *Theresienstadt* oglądać będzie.

Z Niemiec wiadomo, że Anglia z Francyą pokoy, i traktat handlowny zawarła, ale iak na długo niewiadomo. Zażła teraz ciekawa okoliczność, pewne bowiem wiadomości z *Isle de France* donoszą że niektore Angielskie okręty, z *Bombaya* wyszłe, wyspę *Dondiego Garcia* opanowały. Jest to wyspa na małym Archipelagu na przeciw wyspom *Bourbon* i *Isle de France*. Portugalczycy odkryli ten Archipelag; ale Francuzycy posiadają, przynajmniej co do więkzey części. Sławny Pan *de la Bourdoanaye* tę ziemię ludzmi obsadził, i nazwał tę wyspę *Mahe* potom *Prasin*. Anglicy nieuważając na Posessyę Francuską wypędzili Francuskie osady z tey wyspy, która wielkiej wagi dla Francyi jest. Bo jeśli Anglia utrzyma się przy tey Posessyi, wyspy *Bourbon* i *Isle de France* Angielskim Atakom są poddane, Pan *Soulliac* Guwerner w *Isle de France* wystął woysko przeciw Anglikom, i przymusił ich do opuszczenia tey

wyspy. Ale Anglicy powrocili znowu z 500 ludzmi i powrotnie wypędzili Francuzow. Pan *Souillac* postanowił 800 ludzi tam posłać. Rzecz ciekawa, iak się ta mała woyna zakończy, co Anglia odpowi, gdy Francya domagać się będzie przyczyny tey gwałtowności. Pamiętamy, iż letka niezgoda względem *Akady* wznieciła woynę między wszystkimi Mocarstwami Europeyskiemi.

Z Holandyi: Ta Rzeczpospolita teraz swemu losowi jest zostawiona. Francuski Minister *de Monmorin* miał powiedzieć, iż dla niezgodnych kupcow Amsterdamskich nie można całą Europę w woynę zaplatać. Same Stany Holenderskie niewiedzą, czegą żadaia, iakże to ich przyiaciele wiedzieć mogą. Zgoła terazniejszy stan rzeczypośpolitey Holenderskiej możnaby naylepiey Sarmackim ięzykiem opisać.

Przywóz i Cena zboża
w Lwowie w Maiu 1787.

Dni	Pszenica		Żyto		Jęczmień.	
	kor.	zł.gr.	kor.	zł.gr.	kor.	zł.gr.
3	18	21 —	24	16 —	36	13 —
4	37	21 —	42	16 —	21	13 —
5	12	21 —	24	16 —	—	—

Dni	Owies		Hreczka		Jagły	
	kor.	zł.gr.	kor.	zł.gr.	kor.	zł.gr.
3	30	9 —	12	13 —	7	32 —
4	46	9 —	24	13 —	10	32 —
5	30	9 —	—	—	—	—